

2013RGW05 Memorandum

Datum : 4 december 2012
Aan : Statencommissie RGW
Van : Bart Krol Tel.: 3636
Onderwerp : Duiding natuur in Regeerakkoord

Op 29 oktober 2012 heeft het nieuwe Kabinet haar Regeerakkoord gepresenteerd. De uitleg van de kabinetsvoornemens m.b.t. het natuurbeleid heeft de afgelopen weken tot vragen geleid, ook in uw Staten. Daarbij heeft u onder meer ook gevraagd naar de consequenties voor het Akkoord van Utrecht.

Om meer duidelijkheid te krijgen over de inzet van het nieuwe Kabinet heeft op 23 november een eerste bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de Staatssecretaris en de 12 gedeputeerden. Ook heb ik gesproken met de natuur- en landbouworganisaties over de uitleg van het Regeerakkoord. Met deze notitie wil ik u op de hoogte brengen van deze gesprekken. Ook ga ik in op de relatie met het Akkoord van Utrecht.

Regeerakkoord

In het Regeerakkoord zijn de volgende onderdelen van belang voor het natuurbeleid:

- Bij het natuurbeleid is de rijksoverheid verantwoordelijk voor de kaders en ambitie. De provincies zijn verantwoordelijk voor het invullen en uitvoeren van beleid, zoals in het Natuurakkoord [het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur] is afgesproken.
- De ecologische hoofdstructuur wordt uitgevoerd, inclusief de verbindingszones, maar we nemen er meer tijd voor. Daarom maken we afspraken met provincies en natuurbeheerorganisaties over prioriteiten, tijdsplan en middelen. Bij een evaluatie in 2016 betrekken we de effecten van planologische claims.
- Het beheren en beschermen van bestaande natuurgebieden krijgt voorrang. Hiervoor is de 200 miljoen die in het begrotingsakkoord 2013 voor natuur is bestemd geormerkt via het provinciefonds beschikbaar.
- De Natuurbeschermingswet die in behandeling is wordt aangepast. Waar mogelijk worden de verschillende beschermingsniveaus geharmoniseerd en waar relevant in overeenstemming gebracht met de Vogel- en Habitatrichtlijn en andere relevante regelgeving. Zo zal de wet bijdragen aan de biodiversiteit in Nederland.
- Om een grotere private betrokkenheid mogelijk te maken bezien we de positionering van Staatsbosbeheer. Voor alle natuurbeheerorganisaties geldt dat zij zoveel mogelijk eigen middelen moeten genereren.
- Binnen het natuurbeleid streven we naar synergie met andere maatschappelijke belangen zoals waterveiligheid, recreatie, ondernemerschap, gezondheid, energie en klimaat.

Duidelijk is dat het nieuwe Kabinet vasthoudt aan de decentralisatie van het Natuurbeleid. Ook is duidelijk dat de € 200 miljoen, die in het Lenteakkoord beschikbaar is gesteld voor natuur, structureel beschikbaar blijft voor het natuurbeleid en dat deze via het provinciefonds beschikbaar komt voor de provincies.

Het regeerakkoord is minder duidelijk over de wijze waarop de € 200 miljoen ingezet kan worden. De tekstpassage over de EHS heeft daarnaast bij verschillende organisaties de vraag opgeroepen of het Kabinet uitgaat van de herijkte EHS, of van een ruimere EHS-begrenzing. In de correspondentie van

de Staatssecretaris aan de Kamer en tijdens ons bestuurlijk overleg is t.a.v. die punten meer duidelijkheid gekomen.

Motie Pechtold en reactie Staatssecretaris Verdaas

Naar aanleiding van het debat over de Regeringsverklaring heeft de Tweede Kamer een motie van Kamerlid Pechtold (bijlage 1) aangenomen. In deze motie heeft de Kamer het Kabinet opgeroepen om te voorkomen dat gronden worden verkocht die noodzakelijk zijn voor een 'robuuste EHS'.

In reactie op deze motie heeft de Staatssecretaris een brief aan de Kamer gestuurd (bijlage 2). Volgens deze kamerbrief bestaat de beoogde EHS uit de herijkte EHS waarover in het Onderhandelingsakkoord afspraken zijn gemaakt en een 'kop' daarop, gericht op de ambitie om te komen tot een robuust netwerk van natuurgebieden. Voor deze EHS zijn de internationale doelen leidend.

In de brief aan de Kamer schrijft de Staatssecretaris:

“Ik wil in overleg met alle betrokkenen, in het bijzonder met de provincies als gebiedsregisseur afspraken maken over het tempo, tijdpad, de begrenzing van de EHS en de inzet van middelen. Daarbij zet het kabinet in op een robuuste EHS waarbij de internationale doelen leidend zijn. Dat wil zeggen: een kop op de eerdere afspraken van het Natuurakkoord inzake de herijkte EHS. Dit kabinet herstelt de ambitie om te komen tot een robuust netwerk van natuurgebieden dat de ruggengraat vormt van het beleid om de biodiversiteit op peil te houden.”

Resultaat eerste gesprek Staatssecretaris Verdaas

Op vrijdag 23 november hebben de twaalf gedeputeerden landelijk gebied een eerste bestuurlijk overleg met de nieuwe Staatssecretaris gehad. Tijdens deze bijeenkomst zijn de afrondingsovereenkomsten van het ILG ondertekend. Daarnaast hebben wij gesproken over de uitleg van het Regeerakkoord. Ik vond het een goed en constructief gesprek.

In het gesprek heeft de Staatssecretaris nogmaals duidelijk gemaakt vast te houden aan de decentralisatie om de provincies in de gelegenheid te stellen hun rol goed in te vullen. Ook heeft de Staatssecretaris duidelijk gemaakt dat de € 200 miljoen uit het Lenteakkoord niet alleen wordt ingezet voor beheren en beschermen van natuur, maar ook voor natuurontwikkeling. De Staatssecretaris benadrukt daarbij het belang om, ook richting de Kamer, snel goede resultaten te laten zien.

Daarnaast hebben wij gesproken over de EHS. De Staatssecretaris heeft aangegeven te streven naar de realisatie van een robuuste EHS. De herijkte EHS wordt hierbij als uitgangspunt gezien, waarbij aanvullend extra ambities kunnen worden gerealiseerd. Rijk en provincies realiseren zich echter ook dat de financiële ruimte om nu extra ambities te realiseren beperkt is.

De komende tijd zullen wij over een aantal onderwerpen verder spreken met de Staatssecretaris. In ieder geval gaan wij met elkaar in overleg over de inzet van de € 200 miljoen. De staatssecretaris staat open voor decentralisatie van het agrarisch natuurbeheer naar de provincies, waardoor wordt voorkomen dat er twee loketten ontstaan. Daarnaast heeft de Staatssecretaris ruimte geboden om verder te spreken over de inzet van het grond-voor-grondprincipe. Over deze punten zullen wij de komende tijd met elkaar verder spreken. Ik zal uw Staten informeren als over deze onderdelen meer duidelijkheid bestaat.

Consequenties voor Akkoord van Utrecht

Gelet op de beantwoording van de vragen en de uitleg van de Staatssecretaris bestaat de EHS volgens het rijk uit:

1. De Ontwikkelopgave uit het Onderhandelingsakkoord (17.000 ha verwerving en 40.000 ha inrichting)
2. De hectares noodzakelijk voor internationale doelen, die buiten de in het decentralisatieakkoord afgesproken omvang van de Ontwikkelopgave vallen (volgens commissie Jansen gaat het landelijk om 18.000 ha verwerving en ruim 40.000 ha inrichting die niet aan de provincies was toebedeeld)

3. Een kop gericht op een robuust netwerk van natuurgebieden.

De gebieden die in categorie 1 (herijkte EHS) van het Akkoord van Utrecht liggen passen hier goed binnen. Conform het advies van de Commissie Jansen hebben wij voor de harde juridische en internationale verplichtingen een ontwikkelopgave toebedeeld gekregen van ruim 700 ha verwerving en 1.400 ha inrichting. De overige hectares uit het Akkoord van Utrecht zijn nodig voor de internationale verplichtingen (het deel van de hectares voor internationale verplichtingen dat niet is toebedeeld door de commissie Jansen) en voor de realisatie van ons robuuste netwerk van natuurgebieden. Het Akkoord van Utrecht sluit hiermee dus ook goed aan op de uitgangspunten van het rijk.

Ik zie op dit moment in het Regeerakkoord overigens ook geen ruimte om een grotere opgave dan de in het Akkoord van Utrecht afgesproken 1.506 ha te realiseren. Het rijk biedt daarvoor niet meer financiële speelruimte. Uit het advies van de Commissie Jansen is al gebleken dat met de in het decentralisatieakkoord afgesproken ontwikkelopgave en dekking niet de gehele opgave die nodig is voor de internationale verplichtingen gefinancierd worden. Om die reden heeft de commissie ook geadviseerd om de middelen uit het Lenteakkoord in te zetten voor de realisatie van de ontwikkelopgave.

De afgelopen weken heb ik ook bestuurlijk gesproken met de natuur- en landbouworganisaties. In deze gesprekken hebben de maatschappelijke organisaties bevestigd dat zij achter de afspraken blijven staan die in het Akkoord van Utrecht zijn gemaakt. Op onderdelen wordt het Regeerakkoord door de partijen nog wel verschillend uitgelegd. Daarom vinden wij het van groot belang om dat wij de komende tijd met het rijk heldere afspraken te maken.

Vervolg

De komende maanden wordt met de Staatssecretaris verder gesproken over enkele onderdelen van het decentralisatie- en regeerakkoord. Wij zullen met name spreken over de inzet van de € 200 mln die jaarlijks beschikbaar is, het agrarisch natuurbeheer en de inzet van grond. Ik zal uw Staten informeren over de resultaten van deze gesprekken.